

Balio Sruogos laiškas Vandai Daugirdaitei, apie 1921-09-08, iš Biržų - į Būgius

[...] laikraščiuos kelti trukšmą, bet jeigu niekas nieko nedarys, tai kai aš baigsiu universitetą - tai mano pirmas darbas bus Lietuvoje „Lietuvos pilys: architektūra, rekonstrukcija“.

[...] laikraščiuos kelti trukšmą, bet jeigu niekas nieko nedarys, tai kai aš baigsiu universitetą - tai mano pirmas darbas bus Lietuvoje „Lietuvos pilys: architektūra, rekonstrukcija“ [1]. Bet apie tai niekam nei žodžio!

Šiauliuos buvau pas Laucevičius [2] - Zoskos [3], žinoma, nebuvo. Pasikalbėjau su Babune [4] ir užkviečiau, kad į Tave atvažiuotų - kuo daugiau.

Kelionė baisiai durna buvo - visą naktį nemiegojau ir dabar dar vakarykštėmis akimis po pilį liūdžiu.

Vandukai - ar bus tau gera?

Bučiuoju tave stipriai stipriai

Bal

Antradienis.

Jau pusė dešimtos [-] arklių dar nėra. Saulė kepina, akys merkias - miegas marina. O sudėsiu akis kampely prisiglaudęs - tai ne miegas eina, tik kažkokie įstabūs regėjimai. O Tu kur šiandie - kur klajoji?

Namie būsiu tik popiet - o tiktai vakare gausiu vėlei apie tave galvoti.

O dabar - kas padaryti, kad laikas greičiau slinktų? Vėlei ir vėlei buvau sugrįžęs į pilį - vėlei tie patys regėjimai ir sapnai. Tik pavargau beklajodamas. Bet turiu eiti, kitaip vietoj užmigsiu.

Bal.

KOMENTARAI

- [1] Planuoto darbo apie Lietuvos pilis Balys Sruoga neparasė. Laiške aprašomas refleksijas sukėlė Biržų pilis - vienintelė Lietuvoje renesansinė bastioninio tipo tvirtovė, jos turtinga istorija ir to meto pilies būklė.
- [2] Tado Petkevičiaus vyresniosios sesers Gabrielės Petkevičiūtės-Laucevičienės (1876-1938) ir vaistinės savininko Šiauliuose Tacijono Laucevičiaus (1876-1914) šeima: dukros Sofija Laucevičiūtė (1898-2003), Marija Laucevičiūtė (1901-1987), sūnūs Bagdonas Laucevičius (1904-1988), Edmundas Laucevičius (1906-1943).
- [3] Sofija Laucevičiūtė (1898-2003), Vandos Daugirdaitės pusseserė, vėliau - ekonomistė, pedagogė.

[4] Sofija Matusevičiūtė-Petkevičienė (1852–1926), teisininko, diplomato Tado Petkevičiaus motina ir Vandos Daugirdaitės tėvo Kazimiero Daugirdo motinos sesuo, kurią Balys Sruoga vadino „babune“. „Ji buvo aukšta, liesa, be formalaus mokslo, bet labai protinga ir įdomi. Ji pažinojo Balį iš Maskvos, kur Pirmojo karo tremties metu gyveno viename name (bute) su M. K. Čiurlionio motina ir jo seserim Jadvyga ir Valerija, su kuria tada Balys draugavo. Balys, ilgaplaukis poetas, buvo daugelio pajuoka, bet Babunė jį mėgo, su juo pasikalbėdavo. Ji mirė 1926 m. neužilgo po Dalios [Sruogaitės] gimimo“ (Vandos Sruogienės pastaba, in: *BLKMČ BS*, KC PENN, l. 15).